

Tackel. Illustration av J Hägg ur *Lärobok i sjömanskap*, Vilhelm Linder, 1896.

14. MÄLARENS BÅTKLUBBAR A–Ö

UTDRAG UR BOKEN SEGLA MÄLAREN
AV CLAES LINDAHL seglamälaren.nu

Detta kapitel är en sammanställning av fakta avseende Mälarens större båtklubbar. Klubbarna är listade i alfabetordning nedan. Dessa fakta har mycket vänligt kontrollerats av flertalet klubbar med särskild tonvikt på hur klubbarna ställer sig till att ta emot gäster vid sina hemmahamnar, klubbholmar och uthamnar. För de klubbar som välkomnar gästande båtar, framgår detta klart i texten. Många klubbar har en sådan policy och erbjuder platser, medan andra på grund av de egna medlemmarnas behov och av andra skäl är mer restriktiva. Hemmahamnarna saknar vanligen gästplatser beroende på säkerhetsfrågor och att de flesta klubbar har större efterfrågan på permanenta båtplatser än de kan erbjuda. De hemmahamnar, klubbholmar och uthamnar som tar emot gäster är markerade på den övergripande kartan i bokens slut, liksom de kartor som finns i slutet på varje seglingskapitel.

Låt er inte vilseledas om namnet är segelsällskap eller motorbåtsklubb. De allra flesta har både motorbåt och segelbåtsägare som medlemmar. De nära 90-talet klubbar nedan är bara ett axplock av alla de som finns kring Mälarens stränder. Bara som exempel: Ekerö kommun listar tolv båtklubbar på sin hemsida. Bara tre av dessa finns med nedan. De andra saknar egen hemsida. Det betyder inte att de inte är aktiva, eller inte har en hamn dit gäster kan komma. Om ni som är medlemmar finner något fel, eller något som behöver rättas till, kontakta info@seglamalaren.nu så rättar vi i nästa tryckning.

Författaren är djupt tacksam mot de båtklubbar som har ställt gamla bilder från sin verksamhet till bokens förfogande. Ett urval av dessa illustrerar detta och andra kapitel. Ett stort tack också till alla de klubbar som har läst ett första kapitelutkast och korrigerat fel respektive kompletterat informationen.

A

Alvikens Båtklubb började sin verksamhet 1922. Klubben har sin hemmahamn vid Traneberg strand mitt emot Kungsholmen i Stockholm intill sjökrogen Hamnpaviljongen. Man saknar gästplatser och uthamn.
www.alvikensbatklubb.com

Båtsällskapet Arken, med hemvist i Bro började sin verksamhet 1980. Hemmahamnen ligger i Brofjärden söder om den lilla Broviken.

Loggertriggade Liss fotograferad vid sekelskiftet 1900. Hon ägdes fram till 1909 av grosshandlaren Öberg i Uppsala.
Foto Upsala Segel Sällskap.

Klubbholme är Norra Grytholmen i Säbyholmsviken (N59.28,9 - O17.34,8). Det är en liten holme, men det finns ändå plats för en vedeldad bastu och ett femtiotal båtar.
www.bsarken.se

Segelsällskapet Aros med hemvist i Västerås startade sin verksamhet 1906. Aros har en klubbholme som heter Rågsäcken och som ligger strax väster om Södra Björnön i Västeråsfjärden (N59.33.6 - O16.37.2). Här finns en bra hamn som kan ta emot ett 50-tal båtar, ett stort klubbhus och bastu. Gäster är välkomna.
www.ssaros.se

B

Borgåsunds Båtklubb med ett 70-tal medlemmar har som sig bör sin hemmahamn i Borgåsund i västra Mälaren. Man saknar egna gästplatser, men sådana finns i Borgåsunds gästhamn som är granne. Klubben saknar egen uthamn, men hyr in sig hos Strömsholms Båtklubb (se denna).
www.borgasundsbatklubb.se

Bällstavikens Motorbåtsklubb har sin hemmahamn i Bällstaån i Sundbyberg. Klubben bildades 1935. Den är enbart för motorbåtar eftersom hamnen ligger på "fel" sida om den låga Bällstabron.
www.bmk.ms

E

Ekensbergs Båtsällskap bildades 1924 och har idag nära 200 medlemmar, både motor och segel. Hemmahamnen är Mörtviken (N59.18,7 - O17.59,3) i södra Stockholm. Klubben välkomnar gäster i begränsad omfattning genom att utnyttja lediga platser efter kontakt med hamnkapten.
www.ekensbergsbs.se

Ekerö Båtklubb som bildades 1963 har idag drygt 400 medlemmar. Man har sin hemmahamn vid Fantholmen (N59.16,2 - O17.47,2) där det finns några få gästplatser utanför klubbens inhägnade område.
www.ekerobk.se

Ekolns Segelklubb är Uppsala-bornas segelklubb med hemmahamn i Skarholmen så nära Uppsala man kan komma med mast. Den är en gammal klubb

som började verksamheten 1913 och är idag en av de största i Mälaren med 1400 medlemmar. Hemmahamnen i Skarholmen (N59.47,1 - 17.37,6) välkomnar gästande båtar mot avgift. Det är en officiell gästhamn. Ekolns SK saknar klubbholme.

www.esk.st

Enhörna Båtklubb har sin hemmahamn i Ekensberg på Enhörnalandet bakom Karlholmen (N59.18,4 - O17.24,6), där det även finns några få gästplatser. Klubben har en uthamn som heter Hagskär och ligger vid inloppet till Mariefredsviken (N59.19,1 - O17.20,7). På holmen finns tillgång till grillplats, bad och mulltoa. Gäster är välkomna till Hagskär och avgiften är frivillig. Uthamnen delas med Stallarholmens Båtklubb.

www.enhornabatklubb.se

Enköpings Segelsällskap bildades 1916 och har sin hemmahamn med 200 båtplatser nästan mitt i Enköping, mitt emot gästhamnen. Kolarudd (N59.34,5 - O17.04,5) i inloppet till Svinnegarnsviken är klubbens uthamn. Där finns en officiell gästhamn, servering, bastu, m.m.

www.enkopingssegelsallskap.se

Eskilstuna Motorbåtsklubb bildades 1920 och har idag omkring 200 medlemmar. Hemmahamnen var först mitt i Eskilstuna, men man använder numera också Sundbyholms förnämliga anläggning. Klubbholmen heter Sävholmen som är en av öarna i Ridöarkipelagen (N59.29,7 - O16.35,2). Den har en hamn skyddad för nära nog alla vindar. Sävholmen har broanslutning till Ridön och Kurön.

www.embk.se

Essinge Båtklubb bildades 1934. Hemmahamn är vid Lilla Essingen. Klubben saknar gästplatser.

www.ebk1934.se

Essinge Båtsällskap bildades 1928. Man har sin hemmahamn på Stora Essingen. Klubbholmen i Mälaren är Älghorn (N59.24,6 - O17.44,2) på Färingsö där Näsfjärden och Lövstafjärden möts.

www.essbs.net

F

Frösundavikens Båtklubb har sin bas i Bålsta. Hemmahamnen är i Frösundaviken, en del av Kalmarviken.

www.frosundaviken.com

Båtklubben Färingarna bildades 1967 och har Färingsö som sin bas med hamn i Törnbyviken (N59.19,5 - O17.42,1) med inlopp från Långtarmen. Här finns även fem gästplatser. Platserna upplåtes utan avgift i maximum två dygn. Klubben, som har ca. 330 medlemmar med både segel och motor, har haft en klubbholme, Bockholmen, men har avvecklat denna.

www.bkfaringarna.org

G

Grimsta Båtsällskap med bas i Hässelby bildades 1962 och har ca. 230 medlemmar. Sällskapet har

Lillan. Ur Stockholms Segelsällsapps årsbok 1904.

sin hemmahamn i Grimsta naturreservat i Hässelby. Här erbjuder man gästplatser mot avgift med tillgång också till bastu och dusch. Klubbholmen heter Storholmen (N59.21,0 - O17.46,8) och ligger i Lambarfjärden. Här finns bryggor och även stugor att hyra.
www.gbs.nu

Grinds Hage Båtklubb, som har hemmahamn i Årstaviken i Stockholm, startade 1963. Klubben har

Alla dukar satta över kapseglingsbanan 1922. Foto USS.

ett sextiotal båtplatser. Man har avvecklat sin tidigare klubbholme.
www.ghbk.se

Båtklubben Gripen har Strängnäs som bas med hemmahamn i Eldsundsviken norr om stadens centrum. Klubben bildades 1962 av personal vid Södermanlands Regemente. Den historiska kopplingen avslutades vid nedläggningen av regementet. Verksamheten omfattar båtar med eller utan motor samt segelfartyg. Klubben har för närvarande ingen gästverksamhet.
www.bkgripen.se

Gröndals Båtklubb startades 1923. Klubben har ca. 150 medlemmar och hemmahamnen är Gröndal utanför Stockholm. Klubbholmen är Hässelby Holme mellan Hässelby och Lovös norra udde. (N59.21,2 - O17.49,4). Klubbholmen, en klassiker i Mälaren med brygga och dansbana. Gäster är välkomna.
www.gröndalsbåtklubb.nu

Göta Segelsällskap som bildades 1895 är en av Stockholms äldsta båtklubbar. Hemmahamnen är Långholmskanalen mitt i Stockholm och man har klubblokal

i det före detta kvinnofängelset på Långholmen. Göta har 400 medlemmar och en av de största flottorna av Mälarbåtar, från 22:or till 30:or. Göta har klubbholme på Jungfruholmarna (N59.16,5 - O17.51,2) som ligger precis utanför Jungfrusunds Marina på Ekerö. Hamnen kan ta mer än 50 båtar. Gäster är välkomna till klubbholmen mot avgift. Där finns klubbhus, bastu m.m. dock endast för medlemmar.
www.gotasegelsallskap.se

H

Hallstahammar-Kolbäcks Båtklubb har en klubbholme som heter Hultet i Lilla Blacken, norr om Skutterön (N59.28,8 - O16.25,0). Klubben välkomnar gäster dit som bör förtöja mot brygga med ankare. Här finns tillgång till toalett och sopmaja. Frivilliga bidrag tas emot tacksamt.
www.hkbk.se

Heleneborgs Båtklubb inledde sin verksamhet 1919. Hemmahamn är Pålsundet mellan Södermalm och Långholmen mitt i Stockholm. Det är en klubb som särskilt värnar om träbåtar och sådana svarar för majoriteten av båtarna som tillhör

Vem hävdar att inte kvinnor seglade förr? Hatt synes dock ha varit obligatoriskt ombord. Birger Gustafsson fru Ingeborg Gustafsson till vänster. Okänd fotograf, Birger Gustafssons samling, Sjöhistoriska museet.